

การศึกษาศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเพลทแม่พิมพ์เจลลาตินด้วยการใช้สีธรรมชาติ ในห้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

THE STUDY OF MONO PRINT TECHNIQUES IN PRINTMAKING WITH GELATIN
PLATES BY USING LOCAL MATERIAL AND NATURAL COLORS FROM PLANTS.

ชญัตว์ อินทร์ชา *

Charyata Inchar

สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Art Education, Faculty of Education, Roi-Et Rajabhat University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นกระบวนการค้นพบเทคนิคภาพพิมพ์ ที่พิมพ์ด้วยมือหรือจากน้ำหมึกมือ จากการค้นหาเทคนิคลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นในต่างประเทศและได้ถูกนำมาปรับปรุงให้เกิดความงามทางด้านสุนทรียศาสตร์ที่เหมาะสมกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคแทนพิมพ์เจลลาติน ด้วยผลปรากฏที่พบนั้นความพิเศษของละเอียดชิ้นงานภาพพิมพ์ มีผลปรากฏอันเป็นที่น่าประทับใจเปรียบเสมือนเทคนิคที่ใช้แทนพิมพ์ หรือ การพิมพ์ที่ผ่านกระบวนการกดทับน้ำหมึกด้วยเครื่องทุ่นแรง ซึ่งผลจากการพิมพ์มือหรือการใช้หมึกด้วยกรกดทับจากแรงข้อมือด้วยกรรมวิธีนี้นั้น มีเอกลักษณ์ความงามของวัสดุที่ชัดเจนจากความพิเศษ รวบรวมเก็บเป็นข้อมูลการใช้วัสดุแสดงให้เห็นถึงทัศนธาตุเรื่องเส้นรูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก พื้นผิว ด้วยลดทอนจากแม่พิมพ์นั้น ๆ ซึ่งเกิดความงามในลักษณะเฉพาะของใบไม้ที่ถูกนำมาทำเป็นแม่พิมพ์ รวมถึงสีจากธรรมชาติที่ใช้ในกระบวนการพิมพ์ ผลิตและสร้างสรรค์เป็นชิ้นงานจนเกิดเป็น นิทรรศการ พิ:พิมพ์ การศึกษาเทคนิคภาพพิมพ์ขึ้นเดียวโดยใช้แทนพิมพ์เจลลาตินด้วยสีและวัสดุธรรมชาติ และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้บันทึกเรื่องราวของกระบวนการรวมทั้งเก็บเกี่ยวข้อมูลการสร้างสรรค์ชิ้นงานตลอดจนประกอบเป็นผลงานสร้างสรรค์ มีความท้าทายในเรื่องการใช้สีจากธรรมชาติจากการ

* ผู้ประสานงาน: ชญัตว์ อินทร์ชา

อีเมล: bebejikko@hotmail.com

ใช้วัสดุที่นำมาทำเป็นแม่พิมพ์ และทุกครั้งที่ได้ทดลองสร้างสรรค์ โดยสรุปผลการสร้างสรรค์ ด้วยการนำองค์ความรู้เผยแพร่สู่สาธารณะทั้งในและนอกสถานที่ จนเกิดเป็นกิจกรรมที่บุคคลทั่วไปสามารถเรียนรู้วิธีการสร้างสรรค์ได้ตามช่วงวัยอย่างมีความสุข

คำสำคัญ: ศิลปะภาพพิมพ์, ภาพพิมพ์ขึ้นเดียว, ภาพพิมพ์ด้วยน้ำหนักรมือ, สีจากธรรมชาติ, เจลลาติน

Abstract

This is a discovery technique lithographs printed by hand or by the weight of our own hands. With years of experience in creative graphic arts printmaking techniques with gelatin plate. The results showed that the special specimen prints as impressive as the techniques used printing presses. The printing process crushed by the weight saver. The resulting print or the weight of pressure from the wrist. The unique is hormone and beauty of the material from which the collected data is used. The types of colors used in the printing process. The material leaves are used to make molds as well as natural color used to produce and creat arts leading to the Phi Phim exhibitions. Which is the only mono print using printmaking with gelatin plates using local materials and natural colors. The researcher recorded the process including data harvesting, the creation of the piece consisting of a creative work. Creating a piece of work is a unique challenge every time people try to create more.

Keywords: Printmaking Arts, Mono Pprints, Hands Printmaking, Natural Colors, Gelatin

บทนำ

กระบวนการของการผลิตผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ด้วยรูปแบบการวิจัยประยุกต์เชิงทดลองกระบวนการสร้างสรรค์ พร้อมการปรับใช้จากตัวอย่างเทคนิคภาพพิมพ์ที่ได้รับแรงบันดาลใจ อธิบายกระบวนการในการปฏิบัติตั้งแต่รวบรวมข้อมูลการศึกษา ปัจจัยหลักของเรื่องที่จะต้องค้นคว้า เช่น ที่มาของเทคนิคภาพพิมพ์จากเพลทเจลาติน รวมถึงการสกัดสีเพื่อการศึกษากัดสีจากธรรมชาติสู่สีภาพพิมพ์ใช้น้ำมัน ที่ใช้ในงานภาพพิมพ์เทคนิคเฉพาะดังกล่าวนี้ เพื่อตอบโจทย์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงการเตรียมอุปกรณ์การสกัดสีจากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จนถึงการเก็บรักษาสีโดยศึกษาค้นคว้าจากการหาข้อมูลระบบปฏิบัติการตรวจสอบด้วยกรรมวิธีผลการคงอยู่ของคุณภาพสีจากธรรมชาติแต่ละชนิดที่นำมาได้ในท้องถิ่นตลอดจน การนำไปใช้กับผลงานศิลปกรรมเทคนิคภาพพิมพ์

ความงามของเทคนิคภาพพิมพ์ขึ้นเดียว (Monoprint) จากเทคนิคแท่นพิมพ์เจลาตินด้วยสีใช้น้ำมัน ผลจากกระบวนการพิมพ์ภาพที่ปรากฏนั้น สามารถนิยามตามความหมายของศิลปะภาพพิมพ์ (PrintMaking) คำว่าศิลปะภาพพิมพ์ เป็นคำง่าย ๆ ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า Graphic Arts ถ้าพิจารณาดูแล้วมาจากศัพท์ภาษากรีกว่า Graphien แปลว่าเขียน กับคำว่า Arts มาจากภาษาละตินว่า arts แปลว่า การทำให้เกิดความงามหรือมีรูปทรงเมื่อนำมารวมกันแล้วก็น่าจะตรงกับคำว่า ศิลป์แห่งการเขียนอาจารย์สงวน รอดบุญ ได้ให้คำจำกัดความของคำ Graphic Arts ชัดเจนขึ้นว่า หมายถึงงาน ศิลปะที่มีผิวพื้นแบนราบ (Flat Surface) คือมีลักษณะเป็นสองมิติ (Two Dimensional surface) มีแต่ความกว้าง ความยาว โดยปราศจากความหนาหรือความลึก (Depth) (อัศนีย์ ชูอรุณ, 2524) พอล เจแซคส์ (Paul J Sachs) ได้กล่าวในหนังสือ Modern Prints and Drawing ไว้ว่า "ภาพพิมพ์ก็คือภาพที่พิมพ์ออกมาได้หลาย ๆ ภาพ จากแม่พิมพ์" (อัศนีย์ ชูอรุณ, 2524)

ภาพพิมพ์ภาพพิมพ์ขึ้นเดียว (Monoprint) เนื้อหาโดยสังเขป หมายถึง การถ่ายทอดรูปแบบจากแม่พิมพ์ออกมาเป็นผลงานที่มีลักษณะ ภาพพิมพ์ครั้งเดียว เป็นภาพพิมพ์ที่พิมพ์ออกมาได้ผลงานเพียงภาพเดียว ถ้าพิมพ์อีกจะได้ผลงานที่ไม่เหมือนเดิม เป็นรูปแบบของภาพพิมพ์ซึ่งสามารถสร้างภาพได้เพียงครั้งเดียวซึ่งแตกต่างจากภาพพิมพ์ส่วนใหญ่ที่สามารถทำสำเนาต้นฉบับได้หลายรูปแบบการพิมพ์ที่ถูกสร้างสรรค์และกำหนดขึ้นโดยศิลปินเจ้าของผลงานโดยจะแตกต่างในขั้นตอนการวางแผนจากภาพร่าง และเจ้าของผลงาน จะต้องลงนามรับรองผลงานทุกชิ้น บอกลำดับที่และจำนวนในการพิมพ์ เทคนิคการพิมพ์ และ วัน เดือน ปี

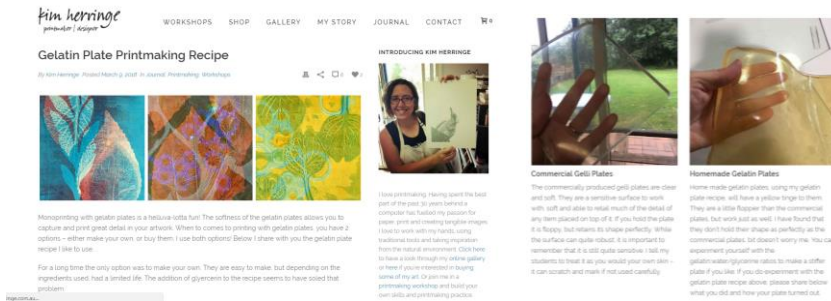
ที่พิมพ์ด้วย เทคนิคภาพพิมพ์โมโนปรินต์ต่าง ๆ อาจแบ่งแยกได้ตามระดับความยากง่ายของ เทคนิคขณะนั้นการสร้างงานภาพพิมพ์เทคนิคดังกล่าวนี้ด้วยเพลทแม่พิมพ์ที่สังเคราะห์จากวัสดุ ชนิดต่าง ๆ เช่น พลาสติก เหล็ก ผ้า หรือ จากวัสดุธรรมชาติ จึงต้องมีการศึกษา ทดลอง ฝึกฝน อย่างเป็นระบบ จนสามารถแสดงออกถึงความงาม ความสมบูรณ์ และเสน่ห์ที่ซ่อนอยู่ใน ผลงานซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปสู่การสร้างสรรคศิลป์ที่มีคุณภาพและรูปแบบใหม่ ๆ ที่หลากหลาย มีประโยชน์ต่อการศึกษาและนำไปใช้ต่อไปลักษณะทางกระบวนการและที่มาของเทคนิค เจลาตินโดยสังเขป (สถาบันฮาลาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2561) เพราะเจลาติน คือ โปรตีนชนิดหนึ่งที่เกิดจากการสลายคอลลาเจนด้วยกรดหรือด่าง มีลักษณะเป็นผงสี น้ำตาลอ่อน สามารถสกัดได้จากกระดูกหรือหนังสัตว์ (เช่น วัว ควาย หมู) เมื่อนำผงเจลาติน มาอุ่นด้วยน้ำที่อุณหภูมิ ประมาณ 32°C มันจะหลอมกลายเป็นของเหลวหนืด ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น ของเหลวจะเซตตัวกลายเป็นเจล (ลักษณะคล้ายเยลลี่) เจลาตินใช้ทำอะไรได้บ้าง มีการนำเจลาตินมาใช้ในการเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์หลายชนิด เช่น เครื่องสำอาง ยา อาหาร และฟิล์มถ่ายรูป ทางเภสัชกรรมจะใช้เจลาตินในการเคลือบเม็ดยา, ผลิตเป็นแคปซูลทั้งชนิด แคปซูลแข็งและแคปซูลนิ่มเพื่อใช้บรรจยา, ใช้เป็นสารเพิ่มความหนืดในตำรับยาต่าง ๆ, ใช้เป็นผสมของยาชนิดครีม ทางการเกษตรใช้เป็นตัวกลางสำหรับแร่ธาตุที่จำเป็นในการปลูกพืช เป็นต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อการแก้ไขปัญหาการไม่มีอุปกรณ์หรือแท่นพิมพ์ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงาน ภาพพิมพ์จึงต้องมีกระบวนการทดลองเทคนิค การทดลองวัสดุการทดลองใช้วัสดุต่าง ๆ เพื่อ มาทดแทน จนทำให้ผลลัพธ์ของเทคนิคนี้สามารถถ่ายทอดรายละเอียดของผลงานนี้ แสดงออกถึงความงาม ความสมบูรณ์ที่ปรากฏอย่างเด่นชัด
2. เพื่อการค้นคว้าเพิ่มเติมทางด้านลักษณะทางศักยภาพของวุ้นเจลาตินแต่ละ ประเภท ที่นำมาสร้างเป็นเพลทแม่พิมพ์
3. เพื่อการศึกษาความรู้ทางการใช้สีจากธรรมชาติที่มีภูมิปัญญาความรู้ใน ส่วนผสมต่าง ๆ เช่น ประเภทที่มาของสีให้เป็นสีที่ใช้เฉพาะกับเทคนิคภาพพิมพ์นี้ โดยไม่มี สารจากเคมีสังเคราะห์ผสม หรือน้อยที่สุดและใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น

สมมุติฐานการวิจัย

คิลปินคิม เฮอร์ริง (Kim Herring) ข้อมูลจากเว็บไซต์ คิลปินชาวออสเตรเลีย เป็นกลุ่มสร้างสรรค์ชิ้นงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กเป็นแหล่งข้อมูลเริ่มต้นสำหรับผู้สนใจเทคนิคดังกล่าวนี้ ซึ่งคิลปินได้บรรยายและกำหนดคุณลักษณะของกรรมวิธีได้อย่างละเอียดเป็นการรวบรวมสูตรส่วนผสมจากผงเจลาตินาคาดว่ามีส่วนประกอบที่นำมาใช้บางอย่างไม่มีจำหน่ายในประเทศไทยต้องสั่งซื้อหรือสั่งจำหน่าย

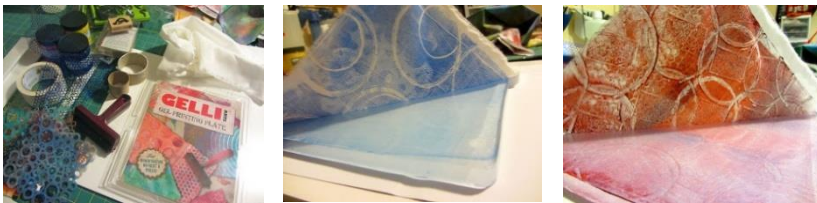

ภาพที่ 1 ศึกษาข้อมูลการสร้างแท่นพิมพ์เจลาตินเนื้อหาและกรรมวิธี

ที่มา: <https://www.gelliarts.com/products/gelli-arts-card-printing-kit>

คิลปินมีข้อคิดเห็นและแนะนำการแก้ไขปัญหาจากแผ่นเจลาติน ซึ่งจริง ๆ แล้วเป็นเรื่องง่ายและสะดวกมากในการสร้างแท่นพิมพ์นี้ขึ้นมา หากปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างระมัดระวังแล้วควรจบลงด้วยการเก็บรักษาหลังใช้แผ่นเจลาตินเพื่อพิมพ์ใหม่อีกครั้ง มีการกล่าวว่ามีเอกสารอีกชนิดหนึ่ง ที่อาจจะสามารถทำให้การศึกษาเรื่องของเจลาตินจากการพิมพ์นั้นได้พบปัญหาที่บ่อยมาก ซึ่งครั้งแรกที่คิลปินทำเจลาติน โดยเป็นสูตรที่ทดลองขึ้นในครั้งนั้นซึ่งพบปัญหาเกิดคือเจลาตินไม่สามารถละลายได้หมด ซึ่งบ่อยครั้งจะเกิดเป็นฟองอากาศและมีก้อนผงจากการจับตัวหรือผงที่ยังไม่ละลาย สามารถเกิดขึ้นได้หากไม่ทำผงเจลาตินละลายกับน้ำให้หมดก่อน หลอมให้เป็นเนื้อเดียวกันก่อนที่จะผสมกับน้ำเย็นหรือหลังจากผสมน้ำก็ได้ การผสมของเหลวอาจใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที ค่อย ๆ เคี่ยวด้วยไฟที่อ่อน จากเจลาตินทั้งหมดที่ผสมกับน้ำด้วยที่ภาชนะที่ทนความร้อนได้ และไม่ตีนกถ้าหากใช้ไฟแรงเกินไปอาจจะทำให้ไหม้และทำให้มีกลิ่น สามารถคนเจลาตินด้วยอุปกรณ์จากพายไม้ได้ แล้วจึงเทส่วนผสมทั้งหมดลงในถาดสิ่งที่จะเป็นปัญหาที่พบบ่อยอีก คือการเกิด

ฟองที่เกิดขึ้นเป็นพื้นผิวอาจจะต้อง หล่อก่อนเจลลาตินนี้ใหม่ แล้วทำการเทลงในภาชนะที่มีพื้นเรียบ โดยค่อย ๆ เท ให้ฟองสังกตจะปรากฏตัวเหมือนกับฟองสบู่ ซึ่งคือฟองอากาศ การที่ทำให้เกิดฟองอากาศ คือ เวลาผสมน้ำ การคนหรือการทำละลาย หากตีไม่พายเร็วไปจะเกิดฟองค่อย ๆ เทส่วนผสมเจลลาตินที่ละลายขกันจนตีทั้งหมดแล้วทำตามคำแนะนำ สังเกตว่าจะไม่ทำให้เกิดฟองอากาศขึ้นมา ส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็นในการสร้างเพลทแทนพิมพ์เจลลาติน คือ ถ้วยตวงและภาชนะสำหรับสร้างเพลท รวมทั้งระบุปัญหาระหว่างการผสม สัตส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน หรือ การทำละลายด้วยความร้อนของผงวุ้นที่จะเกิดปัญหาระหว่างขั้นตอนหรือกรรมวิธีการพิมพ์ภาพจากแม่พิมพ์ต่อไป

ภาพที่ 2 ศึกษาข้อมูลขั้นตอนการพิมพ์ภาพจากลำดับขั้นตอนการสาธิตของศิลปิน

ที่มา: <https://www.gelliarts.com/products/gelli-arts-card-printing-kit>

นอกจากนี้ยังมีศิลปินที่ใช้เป็นช่องทางธุรกิจจำหน่ายทำเป็นชุดส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องของการพิมพ์โดยการใช้แผ่นเจลลาตินที่มีคุณสมบัติเดียวกัน บริษัท เยลลีอาร์ต (Gelli Arts) โดยสามารถสร้างแผ่นเจลลาตินได้เองที่บ้าน หรือ อาจผลิตขายในเชิงพาณิชย์ศิลปินยังให้แบบฉบับที่การใช้งานตามขั้นตอนกรรมวิธีนั้น ๆ หรือแผ่นใบความรู้แนะนำวิธีสาธิตซึ่งแสดงวิธีการทำซึ่งสามารถประกอบขึ้นมาตามวิธีการใช้ในเซตของชุดการฝึกนี้ ศิลปินกล่าวว่า หากต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิมพ์ ท่านสามารถทำการพิมพ์สนับสนุนชุดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์เทคนิคดังกล่าวได้ที่บ้านหรือพัฒนาใช้เพื่อการผลิตเชิงผลิตภัณฑ์ หรือเชิงพาณิชย์ได้นั้น ซึ่งมีทั้งความสนุกและความง่ายมีหลากหลายวิธีที่คุณสามารถทำได้โดยใช้สีหมึกที่ใช้พิมพ์แตกต่างชนิดกันได้ หรือ หากสนใจที่จะเรียนรู้วิธีการของศิลปินโดยตรงสามารถติดต่อเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการภาพพิมพ์ด้วยแผ่นเจลลาติน ในวิธีการสร้างภาพพิมพ์ของศิลปินโดยอาศัยวัสดุอินทรีย์ ศิลปินจะสอนพิมพ์ลงบนกระดาษและผ้าและจะอธิบายเห็นถึงกรรมวิธีการทำแผ่นเจลลาตินที่ทำการสร้างสรรค์ ด้วยการงานตลอดทั้งปีของศิลปินพร้อมกับการสามารถเข้า

ร่วมกับการสัมมนาเชิงปฏิบัติได้ โดยติดต่อได้ตามที่ปรากฏอยู่ในเพจของ Kim Herringe จากเว็บไซต์ที่นำมาเป็นตัวอย่าง จากบทความที่บรรยายนั้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นศิลปินเป็นบุคคลที่มีทัศนคติที่ตีบอกถึงอุปนิสัยของความสนุกสนาน ซึ่งเป็นที่มาของภาพพิมพ์เทคนิคดังกล่าว

ประเด็นหลักก็คือการค้นคว้าในการสร้างหมึกพิมพ์เขื่อน้ำมันด้วยสีจากธรรมชาติ สีธรรมชาติ คือ สีที่สกัดได้จากวัตถุดิบด้วยแหล่งธรรมชาติ โดยเฉพาะการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าสถานที่รอบรั้วมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีความเป็นอุดมสมบูรณ์พร้อมด้วยสภาพแหล่งธรรมชาติต่าง ๆ ที่อยู่รอบพื้นที่นั้นแลเห็นถึงความสำคัญดังกล่าวที่สามารถนำพืชและวัสดุต่าง ๆ นำมาสกัดได้ เช่น พืช สัตว์ แร่ธาตุต่าง ๆ ซึ่งเกิดมาจากกระบวนการตามธรรมชาติ สีธรรมชาติมีบทบาทและเกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์มายาวนาน นับตั้งแต่สมัยโบราณมนุษย์ได้เรียนรู้และรู้จักการนำสีธรรมชาติมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ การทาสีตามร่างกายเพื่อปกป้องบอกสัญลักษณ์ หรือ อุตลักษณ์สถานะของกลุ่มชน สีของภาชนะเครื่องปั้นดินเผา เครื่องนุ่งห่มสิ่งทอสิ่งย้อมต่าง ๆ การใช้สีเพื่อให้เกิดประโยชน์กับการใช้สิ่งทอต่าง ๆ เครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้ภาพวาดฝาผนังรวมถึงการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ที่นำสีมาใช้เพื่อเป็นสัญลักษณ์อันเป็นมงคล เป็นความเชื่อของแต่ละท้องถิ่นสีจากธรรมชาติตั้งแต่ดั้งเดิมในอดีตนั้น ส่วนมากมักจะค้นพบที่มาจากภูมิปัญญาที่มีการบันทึกไว้และสามารถค้นพบได้มาจากพืชหรือสัตว์และมีการนำแร่ธรรมชาติซึ่งจัดอยู่ในสีที่หายาก ด้วยภูมิปัญญานั้นมีการพัฒนาการสืบต่อและสืบทอดด้วยกลายเป็นภูมิปัญญาจนถึงปัจจุบันตัวอย่าง เช่น การใช้สีในการประกอบอาหารและขนมที่สำคัญตามบริบทชุมชน หรือ นำมาใช้ในเครื่องครัวเรือนอย่างเช่นเครื่องมือตักจับสัตว์น้ำการใช้เขม่า เช่น ใช้ควันไฟรมเครื่องจักสานทำให้เกิดสีและเกิดความทนทาน ผนวกกับการใช้เขม่าควันไฟในการสร้างภาพเขียน เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการทดลองใช้เพลทพิมพ์ภาพ จนเกิดความเข้าใจในกระบวนการสร้างเพลทแม่พิมพ์เป็นพื้นที่รองรับที่เหมาะสมพร้อมการเข้าใจในการเลือกแม่พิมพ์ที่เหมาะสม และการเลือกผลงานภาพพิมพ์ หรือ การพิมพ์ภาพเพื่อสร้างจำนวนสำเนาจึงหาข้อสรุปจากกระบวนการพิมพ์ด้วยตนเอง เพื่อนำมาบรรยายลักษณะขั้นตอนกระบวนการพิมพ์ให้ได้ตามหลักการหรือการแยกประเภท ลักษณะชนิดของการสร้างสรรค์ศิลปกรรมภาพพิมพ์ เพื่อต่อยอดและหาความลงตัวในด้านการอธิบายสุนทรียะทางศิลปะที่สามารถอ้างอิงโดยใช้หลักองค์ประกอบ

ศิลป์และเพื่อหาหลักการวัดคุณค่าด้วยภาพชิ้นงานที่ประจักษ์ขึ้นจริงหรือให้เหตุเปรียบเทียบให้เป็นไปตามกระบวนการพิมพ์ภาพที่มีผลลัพธ์ในลักษณะคล้ายคลึง หรือ อาจจะมีลักษณะที่ปรากฏเช่นเดียวกัน คือการสร้างด้วยกรรมวิธีการพิมพ์ผิวนูน (Relief print process to positive) หรือภาพพิมพ์แม่พิมพ์วัสดุพิมพ์โดยการใช้แทนพิมพ์ใช้น้ำหนักกดทับด้วยแรงของกลไกเครื่องพิมพ์ และกรรมวิธีการพิมพ์พื้นราบ (Planography print process to negative) หรือ เทคนิคภาพพิมพ์หิน/ลิโทกราฟี ที่มีลักษณะของกระบวนการเช่นเดียวกัน คือ การใช้แทนพิมพ์ใช้น้ำหนักกดทับด้วยแรงของกลไกเครื่องพิมพ์ ตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบผู้วิจัยยังไม่สามารถรองรับเหตุและผล หรือยืนยันการเปรียบเทียบให้เกิดเป็นลำดับตีมากกว่า หรือ ดีกว่าเทคนิคที่หยิบยกมาเป็นตัวอย่างได้ เพียงเพื่อนำเสนอถึงความงามตามเหตุผลจากประสบการณ์ของผู้วิจัยเท่านั้น พร้อมการสร้างความเข้าใจและยังต้องใช้เวลาเพื่อค้นคว้าให้ได้ถึงการยอมรับในสังคมตามความเหมาะสมของเทคนิคนี้ต่อไป

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการทดลองการพิมพ์ภาพด้วยหมึกพิมพ์ใช้น้ำมัน

ที่มา: ชญัตว์ อินทร์ชา (2559: 6)

บรรยายภาพจากลำดับที่ 1 คือการสร้างเพลทแทนพิมพ์เรียงลำดับถึงข้อที่ 5 การอธิบายข้อมูลการทดลองถึงข้อดีและความแตกต่างของวุ้นเจลลาตินตามลำดับเพื่อสร้างเป็นพื้นรองรับหรือแทนพิมพ์ และรูปภาพแสดงกระบวนการพิมพ์ภาพเรียงตามขั้นตอนในการพิมพ์ได้ดังนี้ แถวบนซ้าย คือ กระบวนการลงสีหมึกพิมพ์ใช้น้ำมัน ด้วยการใช้อุปกรณ์หรือที่เรียกว่าลูกกลิ้งตีสี ในส่วนผสมระหว่าง สีหมึกและน้ำมันพืช ให้คำนึงถึงความหนืดของสีหมึกหรือความเหลวเหมาะสมกับการใช้งานด้วยการสังเกตแทนพิมพ์ แถวบนรูปกลาง คือ ขั้นตอนการวางแม่พิมพ์ด้วยการจัดองค์ประกอบตามความงามตามจินตนาการ ของแม่พิมพ์ รูปแบบ

รูปร่าง พื้นผิว ความเหมาะสมของแม่พิมพ์ที่เลือกมาก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงเช่นกัน แถวนขวา คือ ขั้นตอนการประกบกระดาษหรือวัสดุรองรับการพิมพ์เป็นผลงานภาพพิมพ์ หรือการพิมพ์ภาพเพื่อสร้างจำนวน แล้วใช้น้ำหนักมือการกดให้ติดเพื่อให้ได้ภาพพิมพ์ด้วยการ ลูบด้วยฝ่ามือ แถวซ้าย คือ การแสดงให้ทราบถึงการพิมพ์ในขั้นตอนแรกซึ่งการลงหมึก เพียงครั้งเดียวสามารถใช้ลักษณะการพิมพ์ให้ได้ผลลัพธ์ถึง 2 ลักษณะ ขั้นตอนนี้จะได้ผลลัพธ์ เป็นลักษณะสีส่วนนอกแม่พิมพ์ หรือ ใช้เรียกคำเฉพาะเทคนิคว่า Positives แถวกลางขวา คือ การแสดงให้ทราบถึงการพิมพ์ในขั้นตอนที่ 2 จากการยกแม่พิมพ์ออกจากแท่นพิมพ์ และด้วยการลงหมึกเพียงครั้งเดียวสามารถใช้ลักษณะการพิมพ์ให้ได้ผลลัพธ์ถึง 2 ลักษณะ ขั้นตอนนี้ จะได้ผลลัพธ์เป็นลักษณะสีส่วนพื้นผิวของแม่พิมพ์ หรือเรียกว่า Negatives มากจากความหมายว่า ส่วนใน ส่วนลึกลงเอง

ชนิดแม่พิมพ์

พื้นรองรับ

(วัสดุ/พื้นผิว) (เพลทเจลลาติน/แท่นพิมพ์)

ผลงานภาพพิมพ์หรือการพิมพ์ภาพเพื่อสร้างจำนวน

(รูปแบบที่1/รูปแบบที่2)

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการทดลองการพิมพ์ภาพด้วยหมึกพิมพ์ใช้น้ำมัน

ที่มา: ชญุตว์ อินทร์ชา (2559)

ขั้นตอนวิเคราะห์กระบวนการพิมพ์ภาพด้วยการกัสดสีจากธรรมชาติ

ที่มาของการทดลองและจากประสบการณ์ในผลลัพธ์ที่ปรากฏที่เห็นนั้นซึ่งกระบวนการดังกล่าวในหัวข้อนี้ได้มีการทดลอง ผลิตผลงานสร้างสรรค์มีความละเอียดของแม่พิมพ์ที่ใช้นำมาให้ปรากฏผลลัพธ์ชิ้นงานที่ประกอบกระบวนการศิลปะภาพพิมพ์ (Graphic art or graphic) เป็นงานศิลปะประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสร้างภาพด้วยวิธีพิมพ์จากแม่พิมพ์เช่นกัน การพิมพ์ ในภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า Premere มาจากคำในภาษาละติน หมายถึง การกดให้ติดคือการสร้างภาพหรือเครื่องหมายลงบนวัสดุผิวเรียบเพื่อให้ได้ภาพการ

พิมพ์ คือการจำลองต้นฉบับจะเป็นภาพหรือตัวหนังสือก็ตามออกมาเป็นจำนวนมาก ๆ เหมือน ๆ กันการพิมพ์เป็นการจำลองต้นฉบับออกมา โดยมีขั้นตอนวิเคราะห์รูปแบบการเลือกใช้สีจากธรรมชาติสำหรับงานพิมพ์ในการวิจัย ในรูปแบบผงโดยใช้หลักการเตรียมสีผงบริสุทธิ์เพื่อสร้างเป็นผงสี หรือ Pigment และเลือกใช้เฉพาะแม่สีเท่านั้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกพืชที่ให้สีตามลักษณะการใช้ในงานการพิมพ์ระบบสี CMYK ระบบสี คือ CMYK เป็นระบบสีชนิดที่เป็นวัตถุ คือ สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน แต่ไม่ใช่สีน้ำเงิน ที่เป็นแม่สีวัตถุ แม่สีในระบบ CMYK เกิดจากการผสมกันของแม่สี สีฟ้า (Cyan) สีแดง (Magenta) สีเหลือง (Yellow) นำมาใช้ในระบบการพิมพ์ และ มีการเพิ่มเติม สีดำเข้าไป เพื่อให้มีน้ำหนักเข้มขึ้น เมื่อรวม สีดำ (Black = K) เข้าไปจึงมี 4 สีโดยทั่วไปจึงเรียกระบบการพิมพ์นี้ว่าระบบการพิมพ์ 4 สี (CMYK)

ผู้วิจัยจึงคิดว่าเฉดสีที่ใช้มีผลต่อการผสมเพื่อให้ได้เฉดสีอื่น ๆ หรือการใช้สีตามหลักของการพิมพ์ผลงานภาพพิมพ์ทั่วไปส่วนมากใช้หลักของการวัดค่าสีหรือเฉดสีไม่มากโดยใช้แค่หลักการใช้แม่สีเพื่อตอบสนองในการใช้สีเฉดสีอื่น ๆ ในขั้นที่ 2 หรือ 3 ตามวงจรสีเท่านั้น หลักการสกัดสีธรรมชาติในรูปแบบผง การเตรียมสีผงสีจากธรรมชาติบริสุทธิ์ตามเฉดของแม่สีที่มีลักษณะการสกัดและที่มาที่แตกต่างกันโดยชนิดของพืชและการเตรียมพืชเพื่อสกัดสี ด้วยข้อมูลเบื้องต้นจากความต้องการการใช้เศษเฉดสีเพียงเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้

สำหรับงานภาพพิมพ์เช่น สีเหลือง สีแดง สีน้ำเงิน สีดำ ซึ่งแต่ละที่มาของสีได้มาจากวัสดุทางธรรมชาติและมีวิธีการสกัดสีไม่เหมือนกันหรือแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง กระบวนการสังเคราะห์สีผงจากพืชสู่หมึกพิมพ์ใช้น้ำมันและขั้นตอนผสมผงสี เพื่อลักษณะการนำไปใช้ที่แตกต่างกันวิธีสกัดสีจากพืชธรรมชาติ มีวิธีในการสกัดสีที่หลากหลาย ผู้วิจัยจึงได้จำแนกวิธีการสกัดสีได้ทั้งหมด 3 รูปแบบ รูปแบบที่ 1 เป็นพืชกลุ่มที่อาศัยรูปแบบการสกัดสี โดยผสมส่วนผสมสาระในธรรมชาติอื่น ๆ ที่ช่วยในการสกัดสี เช่น สารส้ม เกลือ หรือ สนิม แล้วใช้ความร้อนในการสกัดสีหรือใช้อุณหภูมิเป็นหลักเพื่อเร่งปฏิกิริยากลับตัวสี โดยวิธีการโกลกบด การทุบ การปั่นละเอียดแล้วใช้ความร้อนในอุณหภูมิที่พอเหมาะให้ได้เม็ดสีจากพืชนั้น ๆ

สีเหลือง ได้จากใบไม้หลากชนิดที่สามารถสร้างสีเหลืองได้หลายในเฉดสี หากแต่การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกใช้ใบมะม่วงและใบกันเกราโดยเฉพาะ ซึ่งจากข้อมูลเป็นพืชที่จะสกัดสีต้องอาศัยจากรูปแบบที่ 1 คือพืชกลุ่มที่อาศัยรูปแบบการสกัดสี โดยผสมส่วนผสมสาระในธรรมชาติอื่น ๆ ที่ช่วยในการสกัดสีให้เกิดความคงทนของสี เช่น สารส้ม เกลือ น้ำต้มจาก

ใบยูคาลิปตัส หรือ น้ำสนิมเหล็ก แล้วใช้ความร้อนเป็นกรรมวิธีการสกัดสีหรือใช้อุณหภูมิเป็นหลัก เพื่อเร่งปฏิกิริยาการกลั่นตัวเม็ดสี หากต้องการลดระยะเวลาการต้มสามารถกระทำได้โดยวิธีการโหลกบด การทุบ การปั่นละเอียดแล้วใช้ความร้อนในอุณหภูมิที่พอเหมาะให้ได้เม็ดสีจากพืชนั้น ๆ

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสกัดสีจากใบมะม่วงและแก่นฝาง

ที่มา: ชญุตว์ อินทร์ชา (2561)

สีแดง ได้จากการสกัดสีจากการใช้แก่นฝาง แก่นฝางเป็นพืชที่ใช้รูปแบบที่ 1 คือพืชกลุ่มที่อาศัยรูปแบบการสกัดสี โดยผสมส่วนผสมสารในธรรมชาติเป็นส่วนช่วยในการสกัดสี และช่วยให้เกิดความคงทนของสี เช่น สารส้ม เกลือ น้ำต้มจากใบยูคาลิปตัส หรือ น้ำสนิม แล้วใช้ความร้อนเป็นกรรมวิธีการสกัดสีหรือใช้อุณหภูมิเป็นหลัก เพื่อเร่งปฏิกิริยาการกลั่นตัวเม็ดสี หากต้องการลดระยะเวลาการต้มสามารถทำได้โดยวิธีการการทุบ สับ แก่นไม้ให้เล็กลง แล้วใช้ความร้อนในอุณหภูมิที่พอเหมาะให้ได้เม็ดสีจากพืชนั้น ๆ รูปแบบที่ 2 คือวิธีการโหลกบด การทุบ การปั่นละเอียด จากพืชที่ให้สี แล้วนำมาผสมกับน้ำหรือสารประกอบที่ทำให้สีเกิดปฏิกิริยาต่อกัน เช่น สนิม โคลน น้ำปูนใส ปูนขาว เป็นต้น คั้นและกรองเอาเหลือแต่น้ำแล้วนำมาใช้เลยโดยไม่ผ่านการต้มหรือการใช้อุณหภูมิ วิธีนี้ส่วนมาก จะทำกับพืชที่ให้ปฏิกิริยากับสารสกัดสีนาน ๆ หรืออีกอย่างหนึ่งในวิธีการย้อมผ้า ซึ่งเรียกว่าวิธีการย้อมเย็น คือการใช้สีจากธรรมชาติโดยไม่ผ่านความร้อน

สีน้ำเงิน การใช้สีจากครามด้วยการทำครามก่อนจากเนื้อครามที่ใช้ในการทดลอง เป็นครามเปียก คือ เนื้อครามที่ยังอยู่ในกระบวนการเปลี่ยนสถานะ เนื้อครามที่นำมาใช้ไม่ได้ รวมถึงขั้นตอนการก่หม้อเพื่อการย้อม แต่ถ้าหากเพิ่มกระบวนการก่หม้อแล้วนำครามที่ได้ จากก่หม้อมาได้นั้น ซึ่งจะเป็นส่วนดีในด้านการเลือกเฉดสีอื่น ๆ เข้ามาได้ เนื้อครามมีลักษณะ เป็นเนื้อเหลวลึ้มคล้ายเนื้อสีทั่วไป เพราะเป็นของเหลวที่มีลักษณะของความเข้มข้นของเนื้อสี หรือความข้นของเนื้อปูนขาวซึ่งได้รับจากการสกัดแยกสีด้วยวิธีการหมักแบบพื้นบ้านจาก จังหวัดสกลนคร สีครามเป็นสีที่ผู้วิจัยใช้วิธีปฏิบัติการสร้างสีภาพพิมพ์ในสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ด้วยรูปแบบที่ 2

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการใช้สีจากธรรมชาติด้วยการใช้รูปแบบที่ 2 จากเขม่าควันและเนื้อคราม
ที่มา: ชญุตว์ อินทร์ชา (2561)

โดยเอามาผสมกับน้ำมันพืชและ medium สีภาพพิมพ์ก็จะได้สีที่ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้ได้เลย ซึ่งอาศัยความสะดวกเป็นหลัก รูปแบบที่ 3 สามารถนำสารจากวัสดุหรือสิ่งที่หาได้ รอบตัวอาจจะผ่านกระบวนการทำให้เกิดความเหมาะสมก่อนแล้วจึงค่อยผสมกับตัวผสม ที่ทำให้เกิดเป็นสีในการใช้งานภาพพิมพ์ ซึ่งสามารถผสมกันได้เลย อย่างเช่น เขม่าก้นหม้อ หรือโคลนที่ผ่านจากการตากแห้งแล้วนำมาบดเป็นผง ทั้งหมด ร่อนด้วยตะแกรงที่มีความละเอียด บดด้วยโครงบดยา 3-4 รอบ สูดท้ายทำการตกตะกอนของโคลน โดยการแขวนตะกอนด้วย สารส้ม รอนจนอนกั้นรินน้ำใสทิ้งจะได้ส่วนที่เป็นเนื้อคนละเอียดตากให้แห้งบดให้ละเอียดอีก ที่เป็นอันใช้ได้ นำมาผสม medium และ น้ำมันพืชก็สามารถใช้งานได้เลย แต่ระวังในเรื่อง

ของการกรองหรือการบด ที่ต้องอาศัยทำให้อนุของดินเล็กลง ถ้าดินไม่ละเอียดพอเทียบเท่าอนุของแป้งได้นั้น การทำละลายกับน้ำมันพืชก็อาจจะมีปัญหาเกิดขึ้นภายหลัง

สีดำ ในกระบวนการนี้ผู้วิจัยเลือกค่าเฉลี่ยที่ได้ผลจากผงเขม่าควันกันหม้อที่หาง่าย และสะดวกต่อการนำมาใช้ ซึ่งจัดเป็นการทดลองใช้ผงสีสำเร็จรูปแบบที่ 3 คือ สามารถนำสารจากวัสดุหรือสิ่งที่หาได้รอบตัวได้ทำให้เกิดความเหมาะสมเป็นผงสีก่อนแล้วจึงค่อยผสมกับตัวผสม ที่ทำให้เกิดเป็นสีในการใช้งานภาพพิมพ์ ซึ่งสามารถผสมกันได้เลย

รวบรวมเก็บเป็นข้อมูลการพิมพ์พิสูจน์ภาพพร้อมการสร้างสรรค์

การนำผลของการค้นคว้าครั้งนี้ไปพัฒนาหรือการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นผลงานสร้างสรรค์เพื่อประกอบการศึกษาต่อไป กระบวนการและเทคนิควิธีการในการสร้างแม่พิมพ์ด้วยวัสดุจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว เป็นแนวความคิดที่อาศัยนวัตกรรมรูปแบบใหม่โดยมีเหตุผลเพื่อตอบสนองความขาดแคลนอุปกรณ์การสร้างสรรค์ศิลปกรรมเทคนิคภาพพิมพ์ โดยเทคนิคภาพพิมพ์เฉพาะบางประเภท ที่มีผลงานสำเร็จจากการใช้เครื่องมือแทนพิมพ์เป็นปัจจัยหลัก ด้วยมาตรฐานรูปแบบ ความละเอียด ความลงตัว ความงามของผลงานที่ปรากฏของการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลการสร้างสรรค์โดยใช้แม่พิมพ์ธรรมชาติและการบันทึกข้อมูลการสร้างสรรค์โดยใช้แม่พิมพ์จากวัสดุสังเคราะห์รอบตัวโดยรวบรวมองค์ความรู้ประสบการณ์ และหนึ่งในการทำงานศิลปะในด้านที่น่าสนใจ ควรแก่การศึกษาอย่างยิ่ง คือ การสร้างสรรค์ผลงาน ภาพพิมพ์โมโนปรินต์ เทคนิคแทนพิมพ์เจลลาติน ในกระบวนการหรือวิธีการใช้เทคนิคการพิมพ์นั้นต้องมีความรู้หลายด้านประกอบกัน เช่น ความรู้ทางด้านลักษณะทางกายภาพของการสร้างเพลทแทนพิมพ์ ความรู้ทางด้านการใช้ส่วนประกอบต่าง ๆ อาทิเช่น ประเภทของสี หมึกสี หรืออุปกรณ์อื่น ๆ รวมไปถึงการใช้ความเข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการพิมพ์ขึ้นงาน ฉะนั้น การสร้างงานภาพพิมพ์เทคนิคดังกล่าวนี้ด้วยเพลทแทนพิมพ์จากวัสดุธรรมชาติจึงต้องมีการศึกษา ทดลอง ฝึกฝน อย่างเป็นระบบ คือ การบันทึกข้อมูลการสร้างสรรค์ จนสามารถแสดงออกถึงความงาม ความสมบูรณ์ และเสน่ห์ที่ซ่อนอยู่ในผลงานซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปสู่การสร้างสรรค์ศิลปะที่มีคุณภาพและรูปแบบใหม่ ๆ ที่หลากหลายมีประโยชน์ต่อการศึกษาและนำไปใช้ต่อไป ด้วยการสร้างสรรค์และการวิเคราะห์ความงามของภาพพิมพ์ขึ้นเดียวเทคนิคแทนพิมพ์เจลลาตินด้วยสีเขื่อน้ำมัน

ข้อเปรียบเทียบชิ้นงานในเทคนิคดังกล่าว การค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์เทคนิคโมนอปรินต์จากเพลทเจลลาตินจึงต้องมีการวิเคราะห์ ทดลองฝึกฝน อย่างเป็นระบบจนผลลัพธ์ของเทคนิคนี้นั้นสามารถแสดงออกถึงความงาม ความสมบูรณ์ และเสน่ห์ที่ซ่อนอยู่ในผลงานที่ปรากฏเด่นชัดถึงคุณภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปสู่การสร้างสรรค์ศิลปะที่มีคุณภาพและรูปแบบใหม่ ๆ โดยมีรายละเอียดและลักษณะเช่นนี้คือ กระบวนการเทคนิคภาพพิมพ์จากวัสดุพื้นราบ แต่กรรมวิธีการขั้นตอนการพิมพ์ชิ้นงานจะมีส่วนคล้ายกับกรรมวิธีภาพพิมพ์เทคนิคแม่พิมพ์วัสดุโดยการสร้างแม่พิมพ์จากปะติวัสดุ (Collagraph) แนะนำข้อดีและข้อเสียของเทคนิค ในการค้นพบนี้มาจากการค้นคว้าทดลองพิมพ์ภาพ โดยใช้พื้นที่รองรับเป็นกระบวนการพิมพ์ด้วยวัสดุที่รับประทานได้นั้นเป็นวัสดุแบบเดิม ยังพบปัญหาอื่น ๆ อีกมากซึ่งชิ้นงานสร้างสรรค์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะประเด็นสำคัญคือการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมภาพพิมพ์ที่ต้องการให้เห็นถึงผลลัพธ์ ซึ่งค้นพบว่ามีการใช้เทคนิคในลักษณะกระบวนการเช่นเดียวกันในการสร้างสรรค์อยู่จริงเช่นกัน และจากการศึกษาเพิ่มเติมเบื้องต้นนั้น ผลสรุปว่า มีการนำเจลลาตินมาสร้างเป็นกระบวนการสร้างชิ้นงานสร้างสรรค์ภาพพิมพ์ได้จริง ซึ่งได้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างเพลทที่สร้างมาจากผงวุ้นทั่วไปและเพลทที่สร้างมาจากผงวุ้นเจลลาติน

ภาพที่ 7 การพิมพ์พิสูจน์ภาพพร้อมการสร้างสรรค์ (Negatives+Positives)

ที่มา: สุนิบัติการแสดงนิทรรศการเดี่ยว ณ หอศิลป์จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
การศึกษาศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเพลทแม่พิมพ์เจลลาตินด้วยการใช้สีธรรมชาติในท้องถิ่นของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีงบประมาณ วช.61

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิธีการเตรียมเพลทวุ้นเจลาตินและสามารถติดตามบทความ งานเอกสาร หรืองานวิจัยที่มีรายละเอียดขั้นตอนของเทคนิคภาพพิมพ์แทนพิมพ์เจลาตินเช่นนี้ต่อไป จากทุนงานวิจัยสำนักงานวิจัยแห่งชาติปีงบประมาณ 2561 ชื่อโครงการวิจัย “การศึกษาศิลปะ ภาพพิมพ์เทคนิคเพลทแม่พิมพ์เจลาติน ด้วยการใช้สีธรรมชาติในท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ด” เพื่อใช้เป็นแทนพิมพ์แผ่นเพลทที่ดีจะมีลักษณะผิวนุ่มและรู้สึกเหมือนวัน อ่อน ๆ สามารถเก็บที่อุณหภูมิห้องซึ่งง่ายต่อการพิมพ์ครั้งต่อไป แต่จำกัดจำนวนครั้งตาม คงทนของเพลทแม่พิมพ์ เพราะฉะนั้น จึงต้องหาส่วนผสมในท้องถิ่นเพิ่มเติมเล็กน้อย วิธีการ คัดเลือกวัสดุแม่พิมพ์ธรรมชาติและขั้นตอนการสร้างสรรคผลงาน โดยการเลือกวัสดุแม่พิมพ์ ควรกำหนดให้เป็นชุดการพิมพ์ที่มีองค์ประกอบภาพจากการใช้วัสดุนั้น ๆ ชนบก เส้นด้าย หรือเส้นไหม ใบไม้ ลายฉลุตัดจากกระดาษ แผ่นเปลือกไม้บาง ๆ หรือแผ่นกระดาษแข็ง เป็น หมึกพิมพ์ชนิดเขื่อน้ำมัน สามารถนำเสนอเป็นนิทรรศการพร้อมด้วยผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบศิลปกรรมภาพพิมพ์เทคนิคการพิมพ์ขึ้นเดียวได้ อธิบายการต่อยอดการคิดวิเคราะห์ หาประเด็นนิยามความหมายบรรยายภาษาไทยระหว่างคำว่าแทนพิมพ์เจลาตินเพลทหรือ แม่พิมพ์เจลาตินเพลทจากคำแนะนำของคณะกรรมการในระหว่างการนำเสนอบทความทาง วิชาการครั้งนี้ในโอกาสต่อไป

ภาพที่ 8 ตัวอย่างงานสร้างสรรค์พร้อมการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม
 ที่มา: หน้าปกสูจิบัตรการแสดงนิทรรศการเดี่ยว ณ หอศิลป์จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 การศึกษาศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเพลทแม่พิมพ์เจลาตินด้วยการใช้สีธรรมชาติ
 ในท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.ปีงบประมาณ วช.61

เอกสารอ้างอิง

- กมล คงทอง. (2543). **ศิลปะภาพพิมพ์ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.
- Kongthong, K. (2000). **Graphic Arts in Thailand**. Bangkok: O.S. Printing House. (in Thai).
- ชญุตว์ อินทร์ชา. (2559). **สู่จิตร์นิทรรศการ พิ:พิมพ์**. จังหวัดสกลนคร: [ม.ป.พ.].
- Inchar, C. (2016). **Program of Exhibition.Phi-Phim**. Sakon Nakhon Province: [n.p.]. (in Thai).
- ชญุตว์ อินทร์ชา. (2561). การศึกษาศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเพลทแม่พิมพ์เจลลาตินด้วยการใช้สีธรรมชาติในท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. โครงการวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- Inchar, C. (2561). **The study of mono print techniques in printmaking with gelatin plates by using local material and natural colors from plants**. Research project, Faculty of Education, Roi-Et Rajabhat University. (in Thai).
- สถาบันฮาลาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2561). **เจลลาตินคืออะไร นำมาใช้อะไรได้บ้าง**. สืบค้นเมื่อ 31 พ.ค. 2561, จาก <http://www.halinst.psu.ac.th/th/knowledge-th/knowhalal-th/170-2011-08-29-05-11-27.html>
- Halal Institute-PSU. (2018). **What is gelatin What can be used**. Retrieved 31 May 2018, from <http://www.halinst.psu.ac.th/th/knowledge-th/knowhalal-th/170-2011-08-29-05-11-27.html>. (in Thai).
- อัศนีย์ ชูอรุณ. (2519). **ทฤษฎีศิลปะภาพพิมพ์**. กรุงเทพฯ: ชูติมาการพิมพ์.
- Choo-arun, U. (1976). **Graphic Art Theory**. Bangkok: Chutima Printing. (in Thai).
- อัศนีย์ ชูอรุณ. (2524). **ความเข้าใจศิลปะภาพพิมพ์**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- Choo-arun, U. (1981). **Knowledge of graphic arts**. Bangkok: Graphic Arts. (in Thai).
- Caves, J. (2016). **Gelatin plate printing with schmincke aqua linoprint colours**. Retrieved May 31, 2018, from www.jacksonsart.com.
- Gelli Arts. (2018). **Make your Mark on Fabric**. Retrieved May 31, 2018, from <https://www.gelliarts.com/products/gelli-arts-card-printing-kit>.